

UNIwersytet
Warszawski

Samorząd Doktorantów
UNIwersytetu Warszawskiego

Uchwała nr 53/RSDUW/2022
Rady Samorządu Doktorantów Uniwersytetu Warszawskiego
z dnia 19 września 2022 roku

w sprawie poparcia listu dot. wysokości stypendiów doktoranckich

Na podstawie § 11 ust. 2 pkt 9 Regulaminu Samorządu Doktorantów Uniwersytetu Warszawskiego wprowadzonego Uchwałą nr 28/2019 z dnia 25 listopada 2019 roku (ze zm.) uchwała się co następuje:

§ 1

Popiera się stanowisko wyrażone w Liście w sprawie wysokości stypendiów doktoranckich, stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały. Rada Samorządu Doktorantów podziela argumentację w nim wyrażoną oraz dostrzega zagrożenia wynikające z pozostawienia wysokości stypendium w szkołach doktorskich oraz na studiach doktoranckich na minimalnym poziomie przewidzianym przez odpowiednie Ustawy.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

.....
Sekretarz Rady Samorządu Doktorantów
Uniwersytetu Warszawskiego

UNIwersytet
Warszawski

Samorząd Doktorantów
Uniwersytetu Warszawskiego

Warszawa, 20 września 2022 r.

List

w sprawie wysokości stypendiów doktoranckich

Szanowny Panie Rektore!

Jako przedstawiciele i przedstawicielki Samorządu Doktorantów – chcielibyśmy zwrócić uwagę Jego Magnificencji Rektora Uniwersytetu Warszawskiego na kwestię wysokości stypendiów doktoranckich. Problem ten, bezpośrednio i boleśnie dotykający doktorantki i doktorantów zarówno ze szkół doktorskich, jak i studiów doktoranckich, ma negatywny wpływ na kluczowe aspekty funkcjonowania naszej *Alma Mater*. Wysokość stypendiów doktoranckich w szkołach doktorskich ani minimalna wysokość stypendium doktoranckiego na UW nie uległy zmianie od 2019 r.

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574 ze zm.) określa minimalną wysokość stypendium przysługującego doktorantkom i doktorantom szkół doktorskich. Ideą przyświecającą twórcom tego przepisu było dążenie do poprawy warunków bytowych młodych badaczek i badaczy: umożliwienie im prowadzenia badań i przygotowania rozprawy doktorskiej bez konieczności podejmowania pracy innej niż praca naukowa. W konsekwencji zwiększyłoby to odsetek osób, które podjąwszy kształcenie w szkołach doktorskich, w ogóle finalizują je wysokiej jakości rozprawą doktorską w przewidzianym terminie czterech lat.

Stypendium doktoranckie na Uniwersytecie Warszawskim wypłacane jest w minimalnej wysokości przewidywanej przez Ustawę. Jest to 2371,7 zł brutto przed oceną śródkresową, kwota aktualnie o 638,3 zł mniejsza niż płaca minimalna w Rzeczypospolitej Polskiej. Wartość stypendium po ocenie śródkresowej jest niekonkurencyjna na tle zarobków w Warszawie, które średnio wynoszą 8058 zł. Wysokość stypendiów jest niewspółmierna do kosztów utrzymania się w Warszawie, tym bardziej w obliczu wysokiej i wciąż rosnącej inflacji. Warto zwrócić również uwagę, że od 1 stycznia 2023 r. płaca minimalna wzrośnie do 3490 zł, a od 1 lipca 2023 r. - do kwoty 3600 zł.

Doktoranci i doktorantki są zmuszeni do podejmowania dodatkowej pracy zarobkowej, w związku z czym mniej czasu, sił i uwagi mogą poświęcać na pracę naukową. Dotyczy to ok. 46% doktorantek i doktorantów szkół doktorskich Uniwersytetu Warszawskiego (spośród 443 osób, które wzięły udział w badaniu "Sytuacja osób kształcących się w Szkołach Doktorskich" przeprowadzonego przez Biuro Innowacji Dydaktycznych – Pracownię Ewaluacji Jakości Kształcenia). Należy podkreślić, że w liczbie tej nie są uwzględnione osoby wspomagane przez

Biuro Samorządu Doktorantów
ul. Krakowskie Przedmieście 24, pok. 110; 00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 189
e-mail: doktoranci@samorzad.uw.edu.pl
<http://www.doktoranci.uw.edu.pl/>

UNIwersytet
Warszawski

Samorząd Doktorantów
Uniwersytetu Warszawskiego

rodzinę lub partnerki czy partnerów życiowych. Wpływa to negatywnie zarówno na jakość, jak i terminowość prowadzonych badań i przygotowywanych rozpraw, nie pozwalając na realizację wyżej wymienionych celów.

Wysokość stypendiów doktoranckich na Uniwersytecie Warszawskim, największej i najlepszej uczelni w Rzeczypospolitej Polskiej, zmniejsza atrakcyjność i konkurencyjność oferty naszych szkół doktorskich. Wiele podmiotów kształcących doktorantów i doktorantki w innych ośrodkach naukowych i szkołach wyższych oferuje młodym badaczkom i badaczom lepsze warunki bytowe. Statystyki tegorocznej rekrutacji w zestawieniu z danymi z pierwszych trzech lat funkcjonowania szkół doktorskich wskazują na zauważalny spadek liczby kandydatek i kandydatów. Mniejsze zainteresowanie doktoratem na Uniwersytecie Warszawskim sugeruje istotne zmniejszenie się atrakcyjności i prestiżu jego oferty.

Warto zwrócić uwagę, że ze względu na brak jakichkolwiek kandydatek i kandydatów do Szkoły Doktorskiej Nauk Ścisłych i Przyrodniczych w dyscyplinie astronomia, Władze Wydziału Fizyki zdecydowały się na podniesienie wysokości stypendium do 4000 zł przed oceną śródkresową i 4500 zł po ocenie śródkresowej, by móc konkurować z innymi jednostkami prowadzącymi kształcenie w dyscyplinie astronomia.

Uniwersytet Warszawski traci potencjalne doktorantki i doktorantów: wiele spośród swoich najzdolniejszych studentek i studentów oraz absolwentek i absolwentów innych ośrodków, dla których wysokie koszty utrzymania w Warszawie są zauważalną barierą ekonomiczną. Najlepiej przygotowane i najzdolniejsze osoby odchodzą z Uniwersytetu. Tymczasem, i chyba nie bezzasadnie, utrwała się szkodliwy stereotyp doktoratu jako, w najlepszym wypadku, kosztownego hobby albo – co znacznie gorsze – zajęcia dla tych, którzy nie potrafią odnieść sukcesu na rynku pracy.

Omówione problemy, jak można i należy przewidywać, będą mieć istotne negatywne następstwa dla Uniwersytetu Warszawskiego. Warunki bytowe doktorantek i doktorantów, obiektywnie złe, przekładają się na ich negatywną opinię tak ogólnie o nauce w Polsce, jak w szczególności o ich własnej *Alma Mater*. Kształcenie w szkołach doktorskich służy przecież nie tylko przygotowaniu absolwentów do pracy w sektorze prywatnym, lecz także – i to w jeszcze większej mierze – wykształceniu przyszłych kadr akademickich, w szczególności Uniwersytetu Warszawskiego. Badania prowadzone przez doktorantki i doktorantów, zwieńczone wysokiej jakości rozprawami doktorskimi, mają na celu wspieranie rozwoju naukowego grup badawczych, wydziałów oraz poszerzanie naszej wiedzy *sensu largo*. Zadań tych nie można skutecznie realizować wówczas, gdy stypendia doktoranckie wymuszają podjęcie innej pracy zarobkowej.

Odnośnie do stypendiów doktorantek i doktorantów studiów doktoranckich należy wskazać, że w ich przypadku nie otrzymują go nawet wszyscy kształcący się, a jego minimalna wysokość wynosi zaledwie 1923 zł. Badania prowadzone regularnie przez Zarząd Samorządu Doktorantów

UNIwersytet
Warszawski

Samorząd Doktorantów
UNIwersytetu Warszawskiego

wskazują, że ponad $\frac{2}{3}$ spośród osób kształcących się na studiach doktoranckich pracuje zawodowo poza Uniwersytetem Warszawskim. Studia te aktualnie są wygaszane, a ostatnie roczniki doktorantek i doktorantów podejmować będą decyzje związane z pozostaniem w nauce lub opuszczeniem jej. Jesteśmy przekonani, że niskie stypendia odbijają się negatywnie zarówno na przygotowywanych przez nich rozprawach (często w połączeniu z pracą zarobkową), jak i na decyzjach co do dalszego rozwoju kariery. Może to być kolejny bolesny przykład utraty przez Uniwersytet Warszawski kadr, które sam wykształcił.

Jako przedstawicielki i przedstawiciele społeczności Uniwersytetu Warszawskiego, mając na uwadze jego rozwój i świetlaną przyszłość, zwracamy się do Jego Magnificencji Rektora z prośbą o podniesienie stypendiów doktoranckich do kwoty dostosowanej do aktualnej sytuacji ekonomicznej. Nasza *Alma Mater*, najlepsza uczelnia Rzeczypospolitej Polskiej, może i powinna wyznaczać najwyższe standardy i dobre praktyki, w tym wypadku udowadniając, że badania naukowe i przygotowanie rozprawy doktorskiej to praca nie tylko trudna i angażująca tak czasowo, jak intelektualnie, ale przede wszystkim praca potrzebna, wartościowa i doceniana.

Łączę wyrazy szacunku

W imieniu społeczności doktoranckiej

Przemysław Mroczkowski

mgr Przemysław Mroczkowski
Przewodniczący Samorządu Doktorantów
Uniwersytetu Warszawskiego